

Hebu tuzungumze kuhusu nguvu ya wakili ya kudumu

Ili kujifunza zaidi, piga simu au tembelea kwenye:

 1300 360 044

 www.pt.qld.gov.au

Je, nguvu ya kudumu ya wakili ni nini?

Nguvu ya kudumu ya wakili ni hati ya kisheria inayokuruhusu ('mkuu') kuteua mtu unayemwamini (wakili) kufanya maamuzi ya kifedha au maamuzi ya kibinafsi (pamoja na maamuzi kuhusu afya yako) kwa niaba yako.

Wakati fulani katika siku zijazo, hali inaweza kutokea ambapo huwezi kufanya maamuzi yako mwenyewe kuhusu masuala ya kibinafsi, afya au kifedha. Hii inaweza kuwa kwa sababu ya ajali, hali ya matibabu, au ugonjwa wa akili. Nguvu ya kudumu ya wakili hukuruhusu kuteua watu unaowaamini kukufanyia maamuzi ikiwa huwezi.

Ikiwa una nia ya kutoa nguvu ya kudumu ya wakili usicheleweshe - kwani hautaweza kutengeneza moja mara tu unapoteza uwezo.

Hati ya kudumu ya nguvu ya wakili inaweza kuathiri kwa kiasi kikubwa haki zako za kisheria na inasimamiwa na *Sheria ya Mamlaka ya Wakili 1998* (Sheria)¹. Inashauriwa sana utafute ushauri huru wa kisheria kutoka kwa mtaalamu wa sheria aliyehitimu kabla ya kujaza fomu ya kudumu ya nguvu ya wakili. Hii inahakikisha unapokea ushauri wa kibinafsi na itakupa amani ya akili kwamba hati yako imetayarishwa ipasavyo ili kuonyesha nia yako, na mahitaji yote ya kisheria yametimizwa.

Ili kufanya nguvu halali ya kudumu ya wakili, mkuu lazima awe na uwezo (angalia kifungu cha 41 cha Sheria), na hati lazima irekodiwe kwa maandishi na kutekelezwa ipasavyo na mkuu wa shule mbele ya shahidi (tazama kifungu cha 44 cha Sheria).

Je, wakili ni nini?

Wakili ni mtu unayemteua kufanya maamuzi yako ya kibinafsi, afya na/au kifedha kwa niaba yako. Unaweza kuweka masharti au kutoa maagizo katika nguvu yako ya kudumu ya wakili juu ya jinsi wakili wako anavyotenda kwa niaba yako. Hii inaweza kujumuisha kupunguza mamlaka ya wakili wako kwa kubainisha maamuzi ambayo hawawezi kufanya na yale yanayohitaji idhini kutoka kwa mtu aliyeteuliwa, anayeaminika asiye wakili anayeaminika.

Je, ninapaswa kumteua nani kama wakili wangu?

Huu ni uamuzi muhimu sana. Mtu au watu utakaowateua watakuwa na mamlaka ya kisheria ya kufanya maamuzi kwa niaba yako ikiwa utapoteza uwezo wa kujitengenezea mwenyewe. Ni muhimu kuchagua mtu unayemwamini, ambaye anaelewa mahitaji, maslahi na maadili yako, na atakufanyia kile kinachofaa kwako.

Je, wakili wa maswala ya kifedha hutunza nini?

Mwanasheria wa fedha anaweza kufanya mambo kama vile:

kuhakikisha bili zako zinalipwa

Kusimamia uwekezaji wako

kuandaa marejesho yako ya kodi.

Je, wakili wa maswala ya kibinafsi na wa afya hutunza nini?

Wakili wa masuala ya kibinafsi anaweza kuhudhuria mambo kama vile mahali utakapoishi, utaishi na nani na huduma za kukusaidia.

Wakili wa masuala ya afya anaweza kuhudhuria maamuzi fulani ya matibabu, chaguzi za matibabu na dawa.

Hii ni sawa na **sio** sawa na maagizo ya afya ya mapema, ambayo ni jambo ambalo unaweza kufanya kwa kushauriana na daktari wako.

¹ www.legislation.qld.gov.au/view/pdf/inforce/current/act-1998-022

Je, ninapaswa kuzingatia nini ninapotoa nguvu ya kudumu ya wakili?

Baadhi ya mambo ambayo unaweza kutaka kuzingatia ni:

- Je, ningependa kuishi namna gani maisha yangu ikiwa sikuweza kufanya maamuzi yangu mwenyewe?
- Je, ni mambo gani ya kidini au kitamaduni yana umuhimu kwangu?
- Je, kuna watu wengine ambao ningependa kushiriki katika majadiliano kuhusu utunzaji wangu au maamuzi ya kifedha ambayo yananiathiri?
- Je, ni mambo gani ambayo yangekuwa muhimu zaidi kwangu?

Je, ninapaswa kuzingatia nini ninapochagua wakili?

Baadhi ya mambo ambayo unaweza kutaka kuzingatia ni:

- Je, mtu huyo ana umri wa miaka 18 au zaidi?
- Je, mtu huyo anaaminika na anaweza kutenda kwa maslahi yangu?
- Je, mtu yuko tayari kuchukua jukumu hilo?
- Je, mtu huyo ana ujuzi wa kutosha wa kifedha na anaweza kushughulikia masuala yote ya kifedha na mali yanayohusiana na mali zangu?
- Je, mtu huyo anaishi karibu nami vya kutosha kutekeleza majukumu yake?
- Je, mtu huyo anaweza kuweka na kuhifadhi rekodi sahihi na akaunti za shughuli zote na miamala iliyofanywa chini ya nguvu ya kudumu ya wakili?
- Je, uchaguzi wa wakili unaweza kusababisha migogoro ndani ya familia yangu?
- Je, niweke sheria au vikwazo vyovyote kwa wakili?

Je, ninapaswa kuanzaje kupanga mapema?

Kupanga mapema ni pamoja na kufikiria juu ya kile ambacho ni muhimu kwako na kuzungumza juu yake na wapendwa wako na wale unaowaamini. Kujua chaguzi zako wakati wa kufanya nguvu ya kudumu ya wakili, na jinsi ya kujilinda wewe mwenyewe na wale unaotaka kuwapa katika siku zijazo, ni muhimu sana. Muda wote inashauriwa kutafuta ushauri kutoka kwa mtaalamu kuhusu kufanya nguvu ya kudumu ya wakili badala ya kuandaa hati mwenyewe.

Unaweza pia kutaka kufikiria kuteua shirika la kitaaluma, wakili au mhasibu kufanya kazi kama wakili wako, hata hivyo ada zitatumika.

Je, ninaweza kuwasiliana na nani ili kufanya nguvu ya kudumu ya wakili?

Mdhamini wa Umma wa Queensland: Kwa habari zaidi juu ya kuandaa nguvu ya kudumu ya wakili na jinsi unavyoweza kuteua QPT kama wakili wako kwa maswala ya kifedha, tembelea: www.pt.qld.gov.au/wills-powers-of-attorney-estates/powers-of-attorney.

Ofisi ya Mlezi wa Umma: Kwa habari zaidi juu ya jukumu la Mlezi wa Umma na jinsi unavyoweza kumteua Mlezi wa Umma kama wakili wako kwa maswala ya kibinafsi na ya afya, tembelea: www.publicguardian.qld.gov.au/planahead.

Serikali ya Queensland: Nguvu ya kudumu ya fomu za wakili na miongozo zinapatikana kwenye: www.publications.qld.gov.au/dataset/power-of-attorney-and-advance-health-directive-forms.

Mdhamini wa Umma
wa Queensland

Ofisi ya Mlezi wa Umma

Serikali ya Queensland